

Innst. O. nr. 79

(2001-2002)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endring i lov 18. desember 1981 nr. 90 om merking av forbruksvarer m.v.

Ot.prp. nr. 88 (2001-2002)

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Hovedinnholdet i proposisjonen

Barne- og familiedepartementet legger frem forslag til endring i lov 18. desember 1981 nr. 90 om merking av forbruksvarer m.v. (merkeloven). Endringen innebærer at EUs nye forordning EF nr. 1980/2000 av 17. juli 2000 om frivillig miljømerking blir gjennomført i norsk rett i form av en endring av § 6 b i merkeloven som gir forordningen lovs kraft.

1.2 Bakgrunnen for forslaget

1.2.1 EUs regelverk for frivillig miljømerking

EU har siden 1992 hatt en ordning med miljømerking av produkter. Formålet er at forbrukerne gjennom informasjon om hvordan produktene innvirker på miljøet, skal bli i stand til å treffe gode miljøvalg. Dette skal også stimulere til produksjon og markedsføring av de produktalternativene som har minst negativ innvirkning på miljøet.

På samme måte som den nordiske "Svanen" er den europeiske miljømerkeordningen frivillig. Produktene kan få miljømerket når de tilfredsstiller visse minimumskrav som er fastsatt i såkalte kriteriedokumenter. Kriteriene skal utformes slik at det så langt mulig blir tatt helhetlig hensyn til miljøaspektene ved det enkelte produkt. I den forbindelse skal det vurderes forbruk av naturressurser, energiforbruk, støy, forurensning og innvirkning på økosystemet. Vurderingen bygger på "fra vugge til grav"-prinsippet, som innebærer at en må vurdere miljøvirkningene i alle fasene av et produkt.

Hovedprinsippet for EUs miljømerkeordning er at hvert land skal ha et ansvarlig organ for administrering av merkeordningen på nasjonalt plan. Produsenter, importører etc. kan søke det ansvarlige organ i ett av landene om tildeling av miljømerket til et produkt. Når det ansvarlige organet finner at produktet oppfyller kriteriene for produktgruppen, og tildeler merket,

kan dette anvendes for/på produktene i hele EØS-området.

Kriterier for produktgrupper fastsettes av Kommisjonen. Norge deltar som EØS-land i forberedelsene og diskusjonene helt fram til den formelle avstemningen. Stiftelsen Miljømerking vil som før ivareta funksjonen som ansvarlig organ i Norge. Stiftelsen vil også delta i kriterieutviklingen og i de øvrige aktivitetene til de ansvarlige organene, herunder arbeidet med de rullerende arbeidsplanene.

De viktigste endringene i forhold til den tidligere forordningen er ellers:

- adgang til å utarbeide kriteriedokumenter også for tjenester (tidligere bare for varer).
- mer detaljerte retningslinjer for miljøkrav, kriteriedokumenter og krav til vurdering og verifisering.
- mer systematisk og forpliktende samarbeid/koordinering mellom EU-merket og andre europeiske miljømerker.
- prinsipp om rullerende arbeidsplaner med strategi for arbeidet de kommende tre år.
- Kommisjonen skal, på eget eller EUEBs initiativ, gi mandater til EUEB for utvikling/revisjon av kriterier for produktgrupper, og vurdere i etterhånd om mandatet er oppfylt. (EUEB: European Union Eco-labelling Board.)
- det skal på merket angis de viktigste kriteriene for vedkommende produktgruppe.
- økte krav til å utbre ordningen og gjøre den kjent gjennom informasjonskampanjer mv.

Det vil fortsatt bli adgang til å etablere og opprettholde andre miljømerkeordninger, samtidig som det nedfelles prinsipper for bedre og mer forpliktende samarbeid og koordinering.

Ingen av høringsinstansene har noen innvendinger mot at forordningen blir gjennomført ved lov.

Fristen for å sette i kraft ny lovgivning i samsvar med europaparlamentets- og rådsforordningen er et halvt år etter EØS-komiteens vedtak, dvs. 9. mai 2002.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Eirin Faldet, Trond Giske og Torny Pedersen, fra Høyre, Afshan Rafiq, lederen Sonja Irene Sjøli og Olemic Thommessen, fra Fremskrittspartiet, Ulf Erik Knudsen og Karin S. Woldseth, fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Bergo og May Hansen, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen og Ola T. Lånke, og fra Senterpartiet, Eli Sollied Øveraas, har registrert at det eksisterer flere former for miljømerking av varer og tjenester, med forskjellig utgangspunkt og varierende faglighet. Et stort utvalg av miljømerkeordninger gjør det ikke lettere for forbrukerne å orientere seg i hva som er miljøvennlig og ikke.

Komiteen vil derfor understreke at når denne lovendringen gjennomføres, har myndighetene et særskilt ansvar for å bidra til at miljømerkeordningene

som direkte eller indirekte mottar statlig støtte er enkle, transparente og faglig funderte.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endring i lov 18. desember 1981 nr. 90 om merking av forbruksvarer m.v.

I

I lov 18. desember 1981 nr. 90 om merking av forbruksvarer m.v. gjøres følgende endring:

§ 6 b første ledd skal lyde:

EØS-avtalens vedlegg XX nr. 2 b [rådsforordning (EF) nr. 1980/2000] om en EØS-ordning for tildeling av miljømerke gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg XX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 11. juni 2002

Sonja Irene Sjøli
leder

Ulf Erik Knudsen
ordfører

Trond Giske
sekretær